

QUICKSCAN ECOLOGIE

Dijkversterking Helderse zeevering te Den Helder

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Contactpersoon: Dhr. R. Witkamp
Adres: Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard
Tel: +31 6 29075715
E-mail: r.witkamp@hknk.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. S. van Lieshout

Auteur: ing. W.J.J. van der Bijl
Kwaliteitscontrole: ing. S. van Lieshout

Projectcode: HHNA2501
Datum: 18-7-2025

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten bij brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is voornemens dijkversterkingswerkzaamheden uit te voeren aan de Helderse Zeewering te Den Helder. Deze ingreep wordt gezien als een activiteit in de fysieke leefomgeving. Onderzocht is of deze ingreep in het kader van de Omgevingswet een flora- en fauna-activiteit betreft.

Het terrein nabij "Lands End" betreft een open gebied met zand en grasvegetatie. Op dit terrein zijn geschikte standplaatsen voor het glad biggenkruid aanwezig. Tijdens de geplande werkzaamheden kunnen mogelijk exemplaren en standplaatsen van het glad biggenkruid verloren gaan op deze locatie.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene zoogdieren voorkomen. In het projectgebied kunnen tevens Rode lijstsoorten voorkomen. Dit zijn onder andere het melkkruid, zeealsem en de zeeveegbree. In bijlage 4 is de lijst te zien van Rode lijstsoorten waarvoor het projectgebied geschikt habitat biedt. Andere beschermde soorten worden door het ontbreken van habitat niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

Het projectgebied grenst gedeeltelijk aan drie Natura 2000-gebieden: "De Waddenzee", "De Noordzeekustzone" en "Duinen Den Helder – Callantsoog". Het zuidwesten van het projectgebied is onderdeel van twee NNN gebieden: "Huisduinerpolder" en "Grafelijkheidsduinen & Donkere duinen". Het projectgebied is geen onderdeel van het BPL.

Er worden geen directe en indirecte negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden verwacht. Hiertoe is er geen vergunning inzake gebiedsbescherming noodzakelijk. Afhankelijk van de wijze van uitvoering kan het echter noodzakelijk zijn om een berekening met de "AERIUS Calculator" uit te voeren. Dit is afhankelijk van het potentiële gebruik van materieel met stikstofuitstoot. Op het moment van schrijven is nog onduidelijk welke werkzaamheden worden uitgevoerd, op welke wijze de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd en of hierbij gebruik gemaakt wordt van materieel met een verbrandingsmotor. Indien de geplande ontwikkeling kan leiden tot een (tijdelijke) toename in stikstofemissie, is er een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden. Op het NNN en BPL zullen tevens geen directe en indirecte effecten plaatsvinden. Derhalve is hier eveneens geen vergunning voor benodigd.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats omdat er in het projectgebied geen houtopstanden aanwezig zijn en dus zijn kapwerkzaamheden niet benodigd. De bepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (art. 11.111 Bal) met betrekking tot het vellen van houtopstanden zijn daarmee niet van toepassing.

De betreffende ingreep betreft in het kader van de Omgevingswet naar verwachting een flora- en fauna-activiteit. Teneinde vast te stellen wat de effecten van de activiteit in de fysieke leefomgeving op beschermde soorten zijn, wordt vervolgonderzoek aanbevolen. Er dient onderzoek uitgevoerd te worden naar standplaatsen van het glad biggenkruid.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene zoogdieren worden gedood. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, omdat er gebruik wordt gemaakt van de provinciale vrijstelling. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene zoogdieren te voorkomen. De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd, waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

Daarnaast is de zorgplicht van toepassing. Deze is altijd van toepassing voor alle in het wild levende soorten, ook wanneer er gebruik wordt gemaakt van een gedragscode, vergunning of vrijstelling. Derhalve is het aan te bevelen om voor ten minste de aanwezige beschermde soorten en Rode lijstsoorten mitigerende maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol om negatieve gevolgen voor de leefomgeving te voorkomen en te beperken.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving.....	5
1.2.1	Soortbescherming	5
1.2.2	Gebiedsbescherming.....	7
1.2.3	Houtopstanden	7
1.2.4	Zorgplicht.....	8
1.2.5	Omgevingsvergunning.....	8
1.3	Leeswijzer	9
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	10
2.1	Projectgebied	10
2.2	Ontwikkelingen.....	10
3	Soortbescherming.....	12
3.1	Bronnenonderzoek.....	12
3.2	Habitatscan	12
3.2.1	Amfibieën.....	12
3.2.2	Broedvogels.....	12
3.2.3	Ongewervelden	13
3.2.4	Reptielen	13
3.2.5	Vaatplanten	13
3.2.6	Vissen.....	14
3.2.7	Vleermuizen.....	14
3.2.8	Grondgebonden zoogdieren	14
3.2.9	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	16
3.2.10	Rode lijstsoorten	16
3.3	Effecten.....	16
3.3.1	Effecten ontwikkelingen	16
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Omgevingswet	17
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	17
3.4.2	Mitigerende maatregelen	17
3.4.3	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten.....	17
4	Gebiedsbescherming	18
4.1	Effecten.....	19
4.2	Beoordeling Instandhoudingsdoelstellingen “De Waddenzee”.....	20
4.3	Beoordeling Instandhoudingsdoelstellingen “De Noordzeekustzone”	22
4.4	Beoordeling Instandhoudingsdoelstellingen “Duinen Den Helder - Callantsoog”	24
4.5	Effecten stikstofemissie	24
4.6	NNN	24
5	Conclusies en aanbevelingen	27
5.1	Conclusies	27
5.2	Aanbevelingen	27
6	Literatuur.....	29
Bijlage 1:	Beoordelingsregels Omgevingswet	31
Bijlage 2:	Foto-impressie.....	33
Bijlage 3:	Tabel mogelijk aanwezige beschermde soorten.....	34
Bijlage 4:	Tabel mogelijk aanwezige Rode lijstsoorten.....	36
Bijlage 5:	Kaart resultaten habitatscan	40

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is voornemens een activiteit uit te voeren aan de buitenzijde van de primaire waterkering te Den Helder. Deze ingreep wordt gezien als een activiteit in de fysieke leefomgeving.

De initiatiefnemer van een activiteit in de fysieke leefomgeving dient er zorg voor te dragen dat de Omgevingswet niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Omgevingswet in relatie tot flora en fauna noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk vervolgonderzoek en/of een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Door het ontbreken van bomen in het projectgebied is een toetsing aan de hand van de bepalingen met betrekking tot houtopstanden niet benodigd.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

Natuurbescherming is opgenomen in de Omgevingswet. Dit beslaat gebiedsbescherming, soortbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Nationale Omgevingsvisie. Voor wat betreft de soortbescherming in de Omgevingswet zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen en Rode lijstsoorten. Middels een provinciale verordening kunnen de nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de bepalingen uit de natuurbeschermingswetgeving. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie. De voor flora- en fauna-activiteiten meest relevante onderdelen van de natuurbeschermingswetgeving zijn hier opgenomen.

1.2.1 SOORTBESCHERMING

Het is conform artikel 5.1, lid 2g van de Omgevingswet verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die tot schadelijke gevolgen kunnen leiden voor van nature in het wild levende dieren en planten (zogenaamde flora- en fauna-activiteiten). Ten aanzien van flora- en fauna-activiteiten die tot nadelige gevolgen kunnen leiden voor soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten zijn vanuit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 van toepassing. Daarnaast is onder artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving een specifieke zorgplicht aangewezen. De specifieke zorgplicht verplicht een ieder met het voornemen een project te realiseren of een andere handeling te verrichten na te gaan of die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor flora en fauna en passende maatregelen te treffen.

Europees beschermde soorten - Vogels

De bepalingen voor wat betreft Europees beschermde vogels zijn opgenomen in artikel 11.37 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De bepalingen voor wat betreft overige Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 11.46 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Nationaal beschermde soorten

De bepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 11.54 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Rode lijstsoorten

Voor Rode lijstsoorten is de specifieke zorgplicht (Besluit activiteit leefomgeving, artikel 11.27) van toepassing. Tevens zijn er soorten die naast een status als Rode lijstsoort beschermd worden door middel van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of als nationaal beschermde soort. De bescherming ten aanzien van deze soorten via de Vogelrichtlijn (Bal, artikel 11.37), Habitatrichtlijn (Bal, artikel 11.46) of als nationaal beschermde soort (Bal, artikel 11.54) zijn leidend. Dit betekent dat er voor activiteiten met nadelige gevolgen voor deze soorten een vergunningsplicht van toepassing is.

Voor nationaal beschermde soorten kan er door middel van provinciale omgevingsverordeningen een vrijstelling van de wettelijke bepalingen zijn aangewezen. Voor Rode lijstsoorten zijn er geen vrijstellingen. Dit houdt in dat voor een nationaal beschermde soort die vrijgesteld is door middel van een provinciale omgevingsverordening met een Rode lijststatus de specifieke zorgplicht (Bal, artikel 11.27) van toepassing is. Voor activiteiten met nadelige gevolgen voor deze soorten is een vergunningplicht niet van toepassing. Er dienen echter wel passende (preventieve) maatregelen getroffen te worden in het kader van de specifieke zorgplicht. Zulke passende (preventieve) maatregelen dienen door een deskundige vastgesteld te worden.

1.2.2 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 5.1, lid 1e van de Omgevingswet verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Met betrekking tot activiteiten in Natura 2000-gebieden zijn onder paragraaf 11.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving specifieke zorgplichtbepalingen vastgesteld.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving' (Bkl) en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (Bkl, artikel 7.8). Bij activiteiten binnen het natuurnetwerk die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurwerk dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De bepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de aangewezen bebouwingscontour houtkap bij besluit van de gemeenteraad vastgesteld omgevingsplan zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor het vellen van houtopstanden die wel onder de bepalingen in het Bal vallen, geldt een meldplicht bij gedeputeerde staten en een herplantplicht.

1.2.4 ZORGPLICHT

Specifieke zorgplicht

De bepalingen voor wat betreft de specifieke zorgplicht zijn opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
 - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1) van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2) van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn;
 - 3) dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de Rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4) voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
 - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
 - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
 - f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

1.2.5 OMGEVINGSVERGUNNING

Voor het overtreden van de wettelijke artikelen en bepalingen van de Omgevingswet en bijbehorende besluiten kan een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd (Bkl, artikel 8.74). Een vergunning met betrekking tot flora- en fauna-activiteiten wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan de Beoordelingsregels voor flora- en fauna-activiteiten. Deze zijn opgenomen in bijlage 1.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven. Hierin wordt ingegaan op de locatie en ligging van het projectgebied, inclusief de relevante structuren en elementen in het projectgebied en de directe omgeving. Verder omvat dit hoofdstuk een beschrijving van de geplande ontwikkelingen in het projectgebied en de daarbij horende werkzaamheden en planning.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Omgevingswet beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Omgevingswet beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 wordt de conclusie van het onderzoek en aanbevelingen weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Den Helder in kilometerhok: X: 110 / Y: 551; X: 110 / Y: 552; X: 110 / Y: 553; X: 111 / Y: 552; X: 111 / Y: 553; X: 112 / Y: 553; X: 113 / Y: 553; X: 114 / Y: 553 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied betreft de Helderse Zeewering en ligt globaal tussen Huisduinen en het havengebied van Den Helder. De Helderse Zeewering grenst aan de Noordzee en de Waddenzee. In het zuidwesten, ter hoogte van Huisduinen, is er jong duinlandschap aanwezig bestaand uit kaal duin begroeid met helmgras. In het zuidwesten grenst het projectgebied aan het Natura 2000-gebied "Duinen Den Helder – Callantsoog". Het dijktaalud bestaat aan de buitenzijde voornamelijk uit een geasfalteerd oppervlak. Aan de watergrens is een strook met zetsteen en/of stortsteen aanwezig. Het dijktaalud binnendijs, de kruin en circa dertig meter vanaf de kruin richting buitendijs bestaat uit intensief gemaaid gras. Deze gecombineerde structuur van stortstenen, asphalt en gras is vrij uniform aanwezig vanaf Huisduinen tot aan het Havenplein in het noordoosten van het projectgebied, met uitzondering van een strook van circa negentig meter ter hoogte van de wijk "oud Den Helder". Op deze plek is het asphalt vervangen door stoeptegels. Ter hoogte van het Havenplein bestaat het dijktaalud uit zetstenen en is er een klein vergrast strand aanwezig.

In bijlage 2 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

Ten behoeve van de waterveiligheid worden delen van de waterkering van de Helderse Zeewering verstevigd. Door het ontbreken van opgaand groen of bomen is er geen sprake van snoei- of kapwerkzaamheden. Afbeelding 2 weergeeft de geplande ontwikkelingen in het projectgebied. De exacte werkzaamheden en op welke wijze deze uitgevoerd gaan worden zijn nog onduidelijk.

Ter hoogte van Kaap Hoofd voldoet het asphalt niet meer aan de huidige veiligheidseisen. Het betreft een lengte van 1,24 kilometer. Mogelijk is het nodig het gehele buitentalud van de Helderse Zeewering te versterken. De geplande werkzaamheden zullen alleen betrekking hebben op het buitentalud. Het betreft voornamelijk het vervangen van het asphalt van de dijk en aanvullen van stortsteen.

Afbeelding 2: Geplande ontwikkelingen

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten gebruik kunnen maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en soortenorganisaties, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de Nationale Databank Flora en Fauna) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. In bijlage 3 is de lijst met beschermde soorten welke op basis van het bronnenonderzoek bekend zijn in de omgeving van het projectgebied voor te komen. Uit het bronnenonderzoek volgt tevens een overzicht met Rode lijstsoorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. Dit overzicht is in bijlage 4 opgenomen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de bredere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht.

Provinciale vrijstelling

De 'Vergunningvrije ruimtelijke inrichting of bestendig beheer' betreft een vrijstelling van het verbod op vangen en vernielen of beschadigen van de vaste voortplantings- of rustplaatsen bij ruimtelijke inrichting, ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud. Voor de provincie Noord-Holland zijn middels artikel 4.10 van de "Omgevingsverordening Noord-Holland 2022" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 11.54, eerste lid van het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze aanwijzing geldt enkel voor de soorten die in Bijlage 5c van de "Omgevingsverordening Noord-Holland 2022" zijn opgenomen. Dit is geen vrijbrief, de specifieke zorgplicht uit artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten. Daarnaast geldt in de provincie Noord-Holland een meldingsplicht voor aanvang van de werkzaamheden indien gebruik wordt gemaakt van deze vrijstelling.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd wanneer het habitat geschikt is voor de betreffende soort. De actualisatie van de habitatscan heeft plaatsgevonden op 24-06-2025 en is uitgevoerd door ing. S. van Lieshout en ing. W. J.J. van der Bijl. Het was tijdens het veldbezoek circa 16 °C, windkracht 5 Bft. en bewolkt. De resultaten van de habitatscan zijn op kaart weergegeven in bijlage 5.

3.2.1 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied is de rugstreeppad algemeen bekend voor te komen. Het voorkomen van de rugstreeppad beperkt zich voornamelijk tot het duingebied ten zuiden van Huisduinen. Er zijn echter enkele waarnemingen gedaan in het polderland en de bebouwde kom van Den Helder. De rugstreeppad is een pionierssoort die voorkomt in onder andere zanderige gebieden met ondiepe poelen. In polders komt de soort ook voor en plant daar voort in onder andere greppels, ondiepe sloten en natte weilanden. Overwintering vindt plaats in graafbare grond boven het grondwaterniveau of onder schuilelementen zoals boomstronken en tegels. Langs het dijklichaam van de Helderse Zeewering is geen geschikt overwinteringshabitat voor de rugstreeppad aanwezig. Wegens het ontbreken van zoet oppervlaktewater in het projectgebied kan de aanwezigheid van voortplantingswateren voor de rugstreeppad worden uitgesloten.

Wegens het ontbreken van geschikt habitat zoals graafbare grond en zoet oppervlakte water wordt ook het voorkomen van algemene amfibieën niet verwacht.

3.2.2 BROEDVOGELS

In de omgeving van het projectgebied zijn de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, huismus, ransuil en de sperwer bekend voor te komen.

De gierzwaluw en huismus gebruiken onder andere open ruimtes en spleten bij dakranden en onder dakpannen als nestlocatie. De bebouwing nabij het projectgebied biedt mogelijk geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw en de huismus. Gedurende de habitatscan zijn er tevens nestlocaties waargenomen buiten het projectgebied. Het projectgebied zelf biedt geen nestlocaties voor de gierzwaluw en de huismus en derhalve kunnen beschermde functies voor deze soorten worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten worden in het projectgebied niet verwacht voor te komen vanwege het ontbreken van potentiële nestlocaties of het ontbreken van geschikt habitat.

Categorie 5-soorten van de aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten (RVO, 2009) kunnen binnen de omgeving van het projectgebied overgaan tot broeden. De te verwachten soorten zijn onder andere de ekster, koolmees, pimpelmees, spreeuw en de zwarte kraai. In de omgeving van het projectgebied zijn voor deze soorten voldoende uitwijkmogelijkheden te vinden in onder andere bebouwing, tuinen en parken.

De groenstructuur op het dijktaalud bestaat uit kort gras zonder opgaande vegetatie (HHNK, Z.D.). Wegens het ontbreken van voldoende dekking, geschikte nestlocaties en de hoge recreatiedruk, met onder andere honden, zijn nestlocaties van algemene broedvogels en grond broedende vogels zoals bijvoorbeeld de bontbekplevier, graspieper, scholekster en de visdief niet op het dijklichaam te verwachten. Er zijn tijdens de habitatscan dan ook geen territoriale vogels op het te bewerken dijklichaam waargenomen

3.2.3 ONGEWERVELDEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de duinparelmoervlinder, grote parelmoervlinder, grote vos en de kommavlinder bekend voor te komen.

Deze warmte minnende vlindersoorten komen voornamelijk voor in het duingebied ten zuiden van Huisduinen. De duinparelmoervlinder en de grote parelmoervlinder zijn sterk gebonden aan het voorkomen van viooltjes. In het duingebied betreft dat voornamelijk duinviooltje en hondsviooltje. Wegens het ontbreken van deze waardplanten buiten het duingebied is het voorkomen van beschermde functies voor de duinparelmoervlinder en de grote parelmoervlinder in het projectgebied uitgesloten. De kommavlinder komt voor in open schraal grasland met polletjes gras zoals onder andere schapengras en buntgras. Tevens dienen nectarplanten in de buurt aanwezig te zijn zoals bijvoorbeeld akkerdistel, slangenkruid of koninginnenkruid. In het projectgebied zijn deze eisen niet gecombineerd te vinden en derhalve zijn er geen potentieel beschermde functies voor de kommavlinder aanwezig. De duinparelmoervlinder, grote parelmoervlinder en de kommavlinder kunnen als passant in het projectgebied worden waargenomen, beschermde functies voor deze soorten worden in het projectgebied uitgesloten voor te komen.

De grote vos is op een afstand van circa 2,2 km van het projectgebied waargenomen in het gebied Huisduinen. De grote vos gebruikt open bossen en grote vrijstaande bomen als voortplantingshabitat. Het is hierbij noodzakelijk dat het gebied de waardplanten van de grote vos bevat. Dit zijn de iep, populier, sleedoorn, wilg en de zoete kers. Tijdens de habitatscan zijn deze waardplanten en individuen van deze soort niet waargenomen in het projectgebied. Tevens biedt het projectgebied geen open bossen met grote vrijstaande bomen. Derhalve kunnen voortplantingsgebieden voor de grote vos in het projectgebied uitgesloten worden.

3.2.4 REPTIELEN

In het duingebied ten zuiden van Huisduinen komt de zandhagedis algemeen voor. De zandhagedis komt voor op zonnige plekken met struiken en struweel als dekking. Voor de voortplanting zijn zonnige, zandige plekken nodig. In het projectgebied is de zandhagedis niet bekend voor te komen. Wegens het ontbreken van voldoende dekking op het dijklichaam en de hoge recreatiedruk wordt het voorkomen van de zandhagedis in het projectgebied niet verwacht.

3.2.5 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn het glad biggenkruid en de groenknolorchis bekend voor te komen.

In de omgeving van het projectgebied is het glad biggenkruid spaarzaam bekend voor te komen. Glad biggenkruid komt voor op zonnige, warme en open plaats op droge voedselarme gronden. In het projectgebied zijn geschikte standplaatsen voor het glad biggenkruid aanwezig. Bij het hotel 'Lands End' nabij het Havenplein is een zone aanwezig met zand en gras (afbeelding 3). Dit schrale terrein biedt potentiële standplaatsen voor glad biggenkruid derhalve kan het glad biggenkruid niet worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

Afbeelding 3: Locatie potentiële standplaatsen glad biggenkruid bij Lands End

De groenknolorchis komt in de omgeving van het projectgebied voor in Natura 2000-gebied "Duinen Den Helder-Callantsoog". De groenknolorchis is op 2,5 kilometer van het projectgebied waargenomen. Deze soort groeit voornamelijk op deels zonnige en beschaduwde plaatsen met voedselarme gronden en basenrijk grondwater. In het projectgebied zijn geen potentiële standplaatsen voor deze soort aanwezig en het projectgebied biedt geen geschikt habitat door de invloeden van het zoute water en het gebrek aan schaduw. Derhalve wordt de groenknolorchis uitgesloten voor te komen binnen het projectgebied.

3.2.6 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied is de Noordzeehouting bekend voor te komen. De Noordzeehouting komt echter enkel voor in het oppervlaktewater van de Noordzee en de Waddenzee. Een voortplantingsfunctie wordt voor deze anadrome vissoort uitgesloten voor te komen in het gebied. Derhalve wordt deze soort binnen het projectgebied niet verwacht voor te komen.

3.2.7 VLEERMUIZEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de watervleermuis.

Vleermuizen gebruiken onder andere boomholtes, scheuren in bomen, rottingsgaten, open stootvoegen, ruimtes onder dakpannen, kieren bij de dakranden en dak overstekken en open dilatatievoegen om toegang te krijgen tot achterliggende ruimtes die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Vanwege het ontbreken van geschikte bomen en bebouwing binnen het projectgebied worden er geen beschermde zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied verwacht. In de omgeving naast het projectgebied is een verscheidenheid aan geschikte elementen voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het projectgebied en de directe omgeving kunnen onderdeel uitmaken van vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Het dijklichaam vormt een lijnvorige structuur in het landschap. Uit onderzoek van onder andere Wageningen Universiteit is gebleken dat de dijk een belangrijke migratieroute is voor met name de ruige dwergvleermuis.

3.2.8 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn de boommarter, bruinvis, bultrug, bunzing, damhart, eekhoorn, gewone zeehond, grijze zeehond, hermelijn, steenmarter, walrus en de wezel bekend voor te komen.

De boommarter is op een afstand van circa 650 meter van het projectgebied waargenomen. De steenmarter is op 1,1 kilometer van het projectgebied bekend voor te komen. De boommarter en steenmarter komen voor in zowel bosrijke en parkachtige gebieden als in stedelijke gebieden. Verblijfplaatsen in stedelijke gebieden bevinden zich onder andere in hopen en in of onder bebouwing. Het projectgebied biedt geen geschikte rust- of verblijfplaatsen voor de boommarter en de steenmarter. Tijdens de habitatscan zijn er geen potentiële verblijfplaatsen of gebruikssporen van de boommarter en de steenmarter vastgesteld. Het voorkomen van beschermde functies voor de boommarter en de steenmarter in het projectgebied wordt derhalve uitgesloten.

In de omgeving van het projectgebied zijn zeezoogdieren zoals de bruinvis en de bultrug bekend voor te komen. De Noordzee en de Waddenzee bieden geschikt leefgebied voor deze soorten. De bruinvis en de bultrug komen enkel voor in het oppervlaktewater van de Noordzee en de Waddenzee. Derhalve worden deze soorten binnen het projectgebied niet verwacht voor te komen. Gedurende de habitatscan is een volwassen bruinvis met kalf op circa 50 meter uit de kust waargenomen (Afbeelding 4).

Afbeelding 4: Volwassen bruinvis met kalf

Afbeelding 5: Gewone zeehond

In de omgeving van het projectgebied zijn de bunzing, hermelijn en de wezel bekend voor te komen. De drie soorten behoren tot de groep kleine marterachtigen. Kleine marterachtigen hebben de voorkeur voor een kleinschalig landschap, met voldoende voedsel- en schuilmogelijkheden. Binnen het projectgebied zijn geen schuilmogelijkheden aanwezig en dus biedt het projectgebied geen geschikt habitat. Tijdens de habitatscan zijn tevens geen potentiële verblijfplaatsen of gebruikssporen waargenomen binnen het projectgebied. Derhalve kan de aanwezigheid van de bunzing, hermelijn en de wezel worden uitgesloten binnen het projectgebied.

De dichtstbijzijnde waarneming van het damhert bevindt zich in de duinen op circa twee kilometer van het projectgebied. Het damhert komt voor in bossen met voldoende gras in de nabijheid. Het damhert heeft een voorkeur voor oudere (loof)bossen met een dichte ondergroei. De soort komt tevens voor bij randen van bos(achtig) habitat nabij open plekken, akkerranden en grasvelden. Het projectgebied bestaat uit een dijk die grotendeels geasfalteerd is met berm bestaande enkel uit gras. Het projectgebied biedt derhalve geen geschikt habitat voor het damhert. Derhalve kan het voorkomen van het damhert in het projectgebied worden uitgesloten.

De eekhoorn komt voornamelijk voor in bosrijke gebieden en parken. Tijdens de habitatscan zijn er geen nesten van de eekhoorn aangetroffen binnen het projectgebied. Er zijn enkele waarnemingen van de eekhoorn gedaan op circa anderhalve kilometer van het projectgebied. Het projectgebied bestaat uit een dijk met geen bomen waardoor er geen foerageermogelijkheden en geschikte locaties voor nesten aanwezig zijn. Derhalve kan de eekhoorn uitgesloten worden voor te komen in het projectgebied.

De grijze zeehond, gewone zeehond en de walrus kunnen ook gebruik maken van het landoppervlak. Het talud van het dijklichaam biedt over de gehele lengte geschikt rustgebied voor de gewone zeehond, grijze zeehond en de walrus. De gewone zeehond en de grijze zeehond komen algemeen voor in de Noordzee en Waddenzee. De walrus betrof een dwaalgast, deze vrouwelijke walrus "Freya" genaamd is later in Noorwegen afgeschoten voor veiligheidsredenen. Tijdens de habitatscan is een individu van de gewone zeehond waargenomen in de Waddenzee (afbeelding 5). Het dijktaalud biedt potentiële rustplaatsen voor de gewone, grijze zeehond en de walrus. Tijdens de habitatscan zijn enkele honderden individuen rustend waargenomen op de Razende bol.

In de directe omgeving van het projectgebied kunnen algemene, provinciaal vrijgestelde zoogdieren voorkomen, zoals de bruine rat, de egel en verschillende muizensoorten.

3.2.9 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Ow	Mogelijke aanwezigheid:
Algemene zoogdieren*	Verblijfplaatsen	Artikel 11.27 (Bal)	Groenstructuren
Gewone zeehond	Rustplaatsen	Artikel 11.54 (Bal)	Dijktalud
Grijze zeehond	Rustplaatsen	Artikel 11.54 (Bal)	Dijktalud
Glad biggenkruid	Standplaatsen	Artikel 11.54 (Bal)	Strandje nabij "Lands End"
Vleermuizen	Vliegroutes en foerageergebied	Artikel 11.46 (Bal)	Dijk

*= Vrijgesteld in het kader van activiteiten in de provincie Noord-Holland. Echter blijft de specifieke zorgplicht (Artikel 11.27 Bal) van toepassing.

3.2.10 RODE LIJSTSOORTEN

In de nabije omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van Rode lijstsoorten. In bijlage 4 is opgenomen welke Rode lijstsoorten dit betreft en of er geschikt habitat voor deze soorten aanwezig is.

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Omgevingswet wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten van de Omgevingswet noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies worden onderstaand besproken en zijn schematisch weergegeven in tabel 2.

Geen effecten

De lijnvormige structuur van het dijklichaam blijft tijdens en na de werkzaamheden behouden. Indien nachtelijke verlichting wordt voorkomen zullen de werkzaamheden geen effect hebben op vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen en de migratieroute van de ruige dwergvleermuis.

Tijdelijke effecten

Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het actieve seizoen van vleermuizen (april – oktober) en er tussen zonsondergang en zonsopkomst gebruik wordt gemaakt van additionele verlichting kunnen vleermuizen worden verstoord.

Rustende individuen van de gewone en de grijze zeehond op het dijktalud kunnen tijdelijk worden verstoord. De rustplekken worden niet permanent vernietigd en zijn na de werkzaamheden weer beschikbaar. Tijdens het werk blijven er voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar in de Waddenzee en op locaties op de dijk waar niet gewerkt wordt.

Permanente effecten

Tijdens de inrichting van het werkgebied en grondverzet nabij "Lands End" kunnen mogelijk standplaatsen van het glad biggenkruid verloren gaan.

Algemene zoogdieren kunnen tijdens de werkzaamheden door het gebruik van machines worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Bepaling
Algemene zoogdieren*	Opzettelijk doden	Artikel 11.27 (Bal)
Glad biggenkruid	Opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen	Artikel 11.54 lid 1c (Bal)

*= Vrijgesteld in het kader van activiteiten in de provincie Noord-Holland. Echter blijft de specifieke zorgplicht (Artikel 11.27 Bal) van toepassing.

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE OMGEVINGSWET

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk groeiplaatsen voor het glad biggenkruid. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar groeiplaatsen van het glad biggenkruid.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Omgevingswet te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze maatregelen hebben tot doel effecten op beschermde soorten en Rode lijstsoorten tot een minimum te beperken. Enkele van deze maatregelen betreffen:

- Er is aanvullend onderzoek naar het glad biggenkruid benodigd. Indien groeiplaatsen van het glad biggenkruid wordt aangetroffen moeten de groeiplaatsen van het glad biggenkruid volledig worden ontzien tijdens de werkzaamheden. Indien dit niet mogelijk is dient er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.
- Groeiplaatsen ontzien.
- Potentiële geschikte standplaatsen terug brengen in nieuwe situatie.
- Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene zoogdieren worden gedood. De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

Het is aan te bevelen om voor ten minste de aanwezige beschermde soorten en Rode lijstsoorten mitigerende maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol of mitigatieplan om negatieve gevolgen voor de leefomgeving te voorkomen en te beperken. Rode lijstsoorten die in het gebied zijn aangetroffen zijn het melkkruid, zeealsem en zeeveegbree.

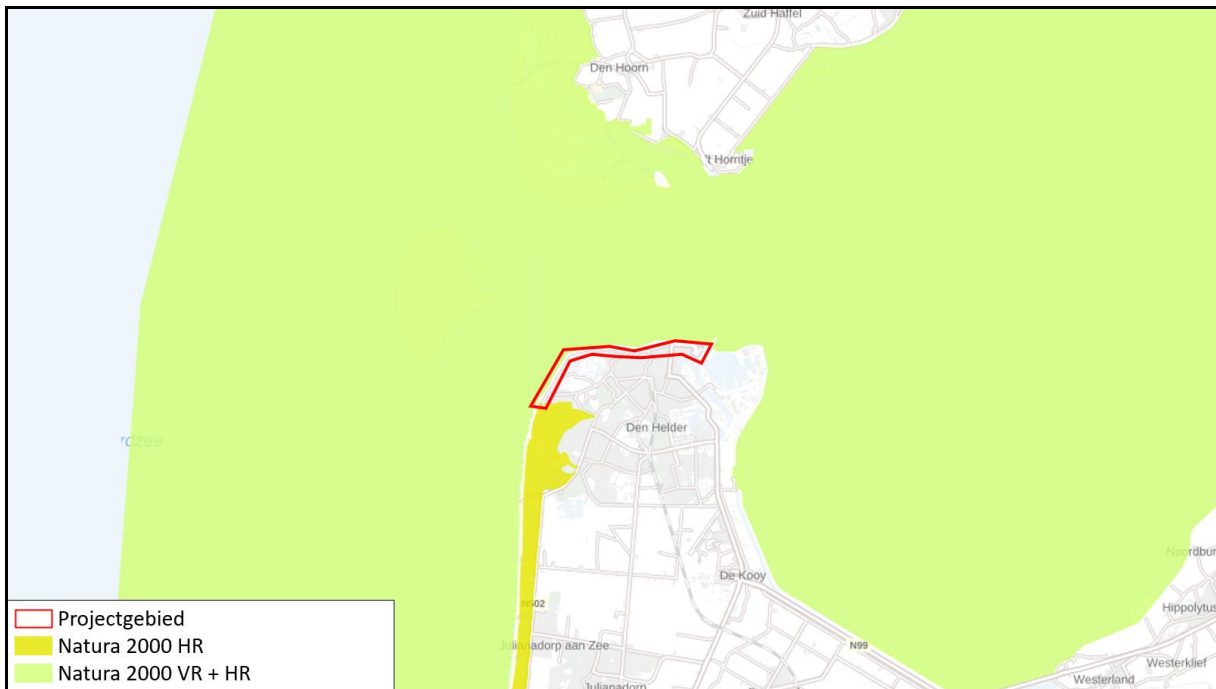
Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, omdat er gebruik wordt gemaakt van de provinciale vrijstelling.

3.4.3 OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEITEN

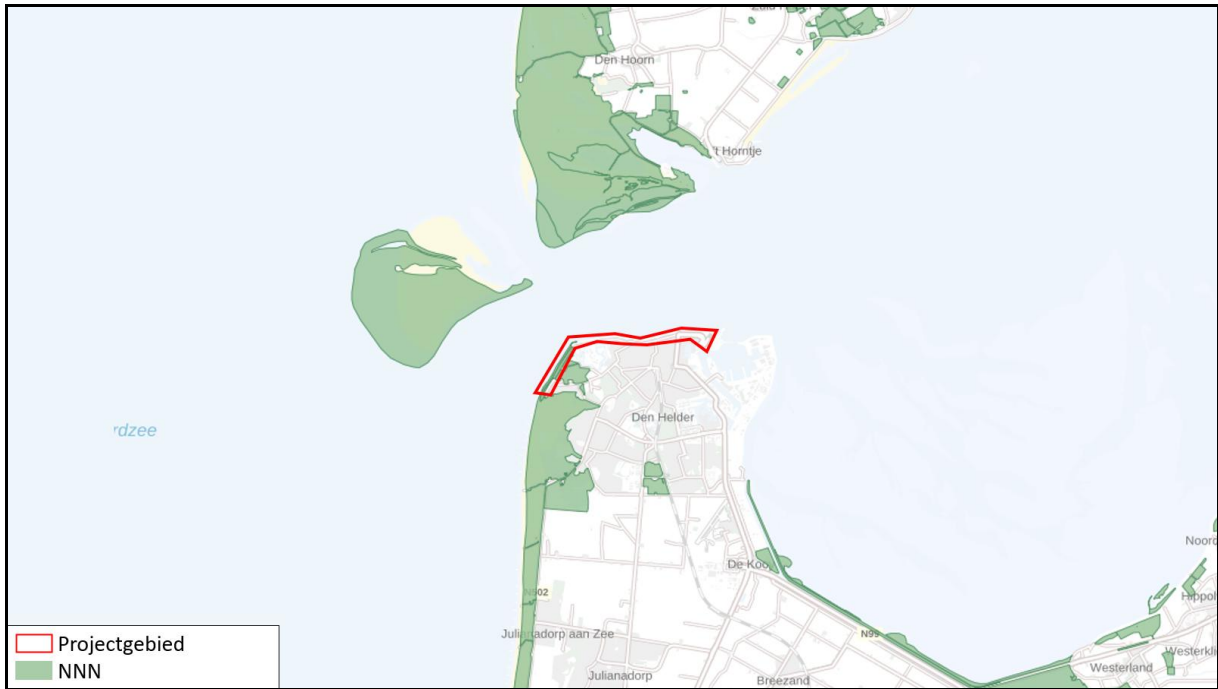
De noodzaak voor een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit vervolgonderzoek zal moeten blijken of er beschermde functies of soorten in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en overtreding van de bepalingen in de natuurwetgeving niet voorkomen kan worden, dient een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten te worden aangevraagd. Hier kunnen specifieke voorwaarden in de vorm van compenserende of mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Het projectgebied grenst aan de buitenzijde van de dijk aan drie Natura 2000-gebieden. In het noorden grenst het projectgebied aan “de Waddenzee”. Het zuidwesten van het projectgebied grenst aan het gebied “De Noordzeekust”. In de uiterste zuidwestpunt grenst het projectgebied aan de noordkant van het gebied “Duinen Den Helder – Callantsoog”. Het zuidelijkste gedeelte van het projectgebied ligt gedeeltelijk in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit betreft kerngebied bestaande natuur “Huisduinerpolder” (K1) en “Grafelijkheidsduinen & Donkere Duinen” (K2). Op circa 5 kilometer van het projectgebied ligt het dichtstbijzijnde gedeelte van het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De ligging van het projectgebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden is op kaart weergegeven in afbeelding 6, 7 en 8.

Afbeelding 6: Projectgebied ten opzichte van Natura 2000 (Atlas leefomgeving)

Afbeelding 7: Projectgebied ten opzichte van het NNN (Atlas leefomgeving)

Afbeelding 8: Projectgebied ten opzichte van het BPL (geoapps.noord-holland.nl)

4.1 EFFECTEN

Directe effecten

Het projectgebied bevindt zich in de nabijheid van beschermde natuur. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en delen van het NNN bevinden zich in/nabij het projectgebied. Derhalve dient een Natura 2000 en NNN-beoordeling uitgevoerd te worden om directe effecten uit te sluiten. Het dichtstbijzijnde BPL bevindt zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten.

Indirecte effecten

De werkzaamheden kunnen door de inzet van mobiele werktuigen en door werkverkeer in de realisatiefase mogelijk leiden tot een verhoogde stikstofemissie. In de gebruiksfase vindt er geen verandering van gebruik plaats, waardoor er in de gebruiksfase geen verhoogde stikstofemissie wordt verwacht. Gezien de aard van de ingreep worden significant negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden als gevolg van de werkzaamheden

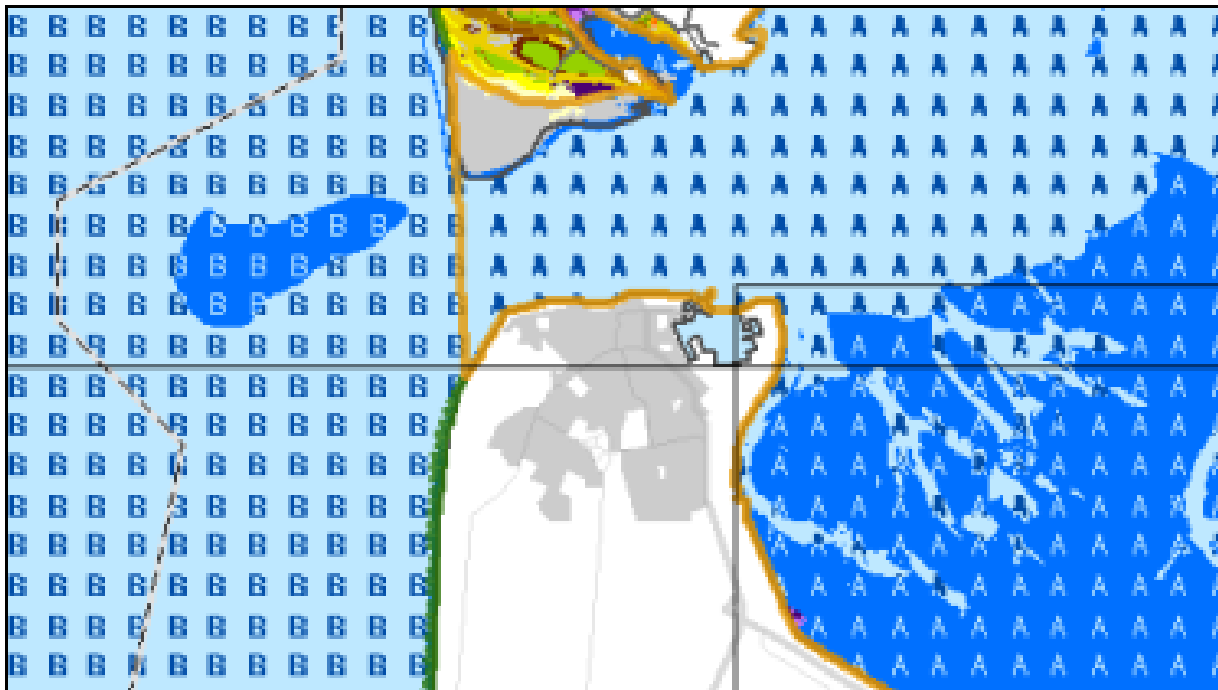
niet verwacht. Significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening kan hierover uitsluitel bieden.

Indirecte effecten op het BPL worden niet verwacht. Het projectgebied bevindt zich op voldoende afstand van het BPL om directe effecten te kunnen uitsluiten.

4.2 BEOORDELING INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN “DE WADDENZEE”

Voor het Natura 2000-gebied “de Waddenzee” zijn er 76 instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Op basis van de Habitatrichtlijn zijn er vijftien habitattypen en negen habitatsoorten aangewezen. Voor de Vogelrichtlijn betreft het dertien broedvogelsoorten en 39 niet-broedvogelsoorten. Op afbeelding 9 zijn de habitattypen van de Waddenzee rondom het projectgebied weergegeven.

Voor de Waddenzee geldt een behoudsdoelstelling voor de omvang van vijftien habitattypen. Het projectgebied grenst aan het habitattypen H1110A ‘Permanent overstroomde zandbanken’. Voor dit habitattypen geldt een behoud van het omvang en een verbetering van de kwaliteit. De Waddenzee heeft een hoge relatieve landelijke bijdrage aan dit habitattypen. Echter is de landelijke staat van instandhouding negatief. De werkzaamheden tasten het oppervlak van het habitattypen H1110A niet aan. Negatief effect door de werkzaamheden op de plaatselijke kwaliteit van het habitattypen H1110A is uitgesloten.

Afbeelding 9: Habitattypen van Natura 2000-gebied “De Waddenzee” en “De Noordzeekustzone”.

De bruinvis is het talrijkste zeezoogdier van de Noordzee. De Nederlandse populatie is sterk toegenomen en komt nu jaarrond voor in de Noordzee. De laatste paar jaren komt de bruinvis ook met steeds meer regelmaat voor in de Waddenzee. De kwaliteit van het leefgebied wordt bepaald door het voedselaanbod en mate van verstoring van menselijke oorzaak (geluid en vangsten). De bruinvis verblijft enkel in het water en zal niet op de dijk waar te nemen zijn. Directe effecten zullen derhalve niet plaats vinden. Verstoring door inzet van groot materieel in en vanaf het water kan de bruinvis echter wel tijdelijk verstoren.

De groenknolorchis komt voor in Natura 2000 Duinen Den Helder-Callantsoog. Deze soort groeit voornamelijk op deels zonnige en beschaduwde plaatsen op voedselarme gronden onder invloed van baserijk grondwater. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat door de invloeden van het zoute water en het gebrek aan schaduw. Tevens bestaat het deel van de dijk dat zal worden aangetast door de werkzaamheden uit asfalt. Hierdoor zijn er in het projectgebied geen potentiële standplaatsen. Derhalve zullen de instandhoudingsdoelstellingen van de groenknolorchis niet in het geding komen door de werkzaamheden.

De grijze zeehond is algemeen bekend voor te komen in de Waddenzee. Met name de aanwezigheid van ligplaatsen zoals zandbanken zijn van groot belang voor het voorkomen van de grijze zeehond. De grootste

concentraties bevinden zich op de Richel, Razende Bol en de Engelse Hoek. Hier wordt uitgerust, verhaard en worden de jongen geworpen. Pups van de grijze zeehond blijven circa twee weken op het land alvorens ze leren om te zwemmen. De werpperiode ligt in Nederland tussen december en februari. Het dijktaalud in het projectgebied biedt potentiële rustplekken voor de grijze zeehond. Hoewel grote groepen grijze zeehonden worden waargenomen op de nabij gelegen zandplaat Razende Bol, kunnen individuen van de grijze zeehond incidenteel op het dijktaalud worden waargenomen. Tevens kunnen individuen dichtbij de kust foeragerend worden waargenomen. De inzet van groot materieel kan verstorende effecten hebben op foeragerende en op de dijk rustende individuen van de grijze zeehond. De gewone zeehond leeft grotendeels in water. In tegenstelling tot de grijze zeehond kunnen de jongen van de gewone zeehond direct zwemmen. Jongen worden vooral geworpen in het oostelijk deel van de Waddenzee. In de winterperiode verblijft de gewone zeehond voornamelijk aan de kustzone van de Waddenzee. De gewone zeehond kan rustend op het dijktaalud in het projectgebied worden waargenomen. De werkzaamheden in het projectgebied kunnen rustende individuen van de gewone en de grijze zeehond verstoren. Data uit de NDFF toont dat in de laatste 10 jaar geen huilers van de gewone zeehond of de grijze zeehond rustend op de dijk naast de Waddenzee is waargenomen. Er is alleen in 2020 een gewond juveniel van de gewone zeehond aangetroffen op de dijk en in 2022 een jong individu. Bij de waarnemingen wordt vaak echter niet vermeld of de waarneming om een adult of juveniel individu van de gewone zeehond of de grijze zeehond betreft. Er kan daardoor niet met zekerheid worden gezegd dat de dijk niet door huilers van de gewone zeehond of de grijze zeehond wordt gebruikt als rustplaats. Gezien de hoge recreatiedruk is de locatie echter niet optimaal voor de geboorte van een pup. Eventuele verstoring van de rustplaatsen tijdens de werkzaamheden is tijdelijk en na de werkzaamheden zijn de rustplaatsen weer beschikbaar. De instandhoudingdoelstellingen komen door de werkzaamheden niet in het geding.

De fint, rivierprik en de zeeprik zijn bekend voor te komen in de Waddenzee en zijn anadrome soorten. Dit zijn soorten waarvan de volwassen exemplaren vanuit de zee de rivieren optrekken om zich daar voort te planten. De Waddenzee is van groot belang voor de instandhouding van de populatie van deze vissoorten (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016). Landelijk zijn knelpunten voor deze trekvisen bekend. Met name de migratie van en naar paaigebieden wordt bemoeilijkt door het sluiten van sluizen of plaatsen van dammen. Deze knelpunten hebben echter geen betrekking op het Natura 2000-gebied "de Waddenzee" omdat dit door de rivierprik, zeeprik en de fint wordt gebruikt als trekgebied en leefgebied. Hiervoor zijn de ecologische vereisten in het gebied op orde. De werkzaamheden hebben geen effect op de instandhoudingsdoelen van deze soorten.

De nauwe korfslak komt voornamelijk voor in kalkrijke duinen waar de kans op overstromen en droog vallen van het gebied zo klein mogelijk is. De soort komt vooral voor in bladstrooisel, tussen mossen en grassen en op bomen en struiken in open duingebied. Het gehele projectgebied biedt geen geschikt habitat. Het deel van de dijk dat zal worden aangetast door de werkzaamheden bestaat uit asfalt. Hierdoor is er in het projectgebied geen geschikt habitat voor de nauwe korfslak. Derhalve zullen de instandhoudingdoelstellingen van de nauwe korfslak niet in het geding komen door de werkzaamheden.

De dichtstbijzijnde waarnemingen van de noordse woelmuis zijn bekend op Texel. De noordse woelmuis leeft doorgaans in natte, drassige gebieden met hoge vegetatie en voornamelijk grasachtige vegetatie. De soort komt voornamelijk voor op kleine eilanden en andere locaties met een hoge dynamiek van zoet water. De noordse woelmuis kan slecht tegen concurrentie met andere woelmuizen. Op locaties waar geen concurrentie is met andere woelmuizen kan de soort ook voorkomen in droger leefgebied. In het projectgebied is geen hoge vegetatie in drassige gebieden met een hoge dynamiek zoet water aanwezig. Hierdoor is er in het projectgebied geen geschikt habitat voor de noordse woelmuis. Het deel van de dijk dat zal worden aangetast door de werkzaamheden bestaat uit asfalt. Derhalve zullen de instandhoudingdoelstellingen van de noordse woelmuis niet in het geding komen door de werkzaamheden.

Broedvogels

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee heeft voor dertien vogelsoorten een broedvogeldoelstelling. Het kale dijktaalud is suboptimaal geschikt als broedbiotoop voor grondbroeders zoals de bontbekplevier, dwergstern, kluit, strandplevier en de visdief. Echter is er op het dijktaalud een hoge recreatiedruk van wandelaars, honden en fietsers waardoor de er geen reële kans is op broedgevallen van vogels. Wegens het ontbreken van opgaande vegetatie zoals riet of ruigte in het projectgebied zijn broedgevallen van de bruine kiekendief, blauwe kiekendief en de velduil uitgesloten.

Niet-broedvogels

Naast broedvogels is de Waddenzee ook belangrijk voor niet-broedvogels. Deze vogelsoorten gebruiken het gebied als overwintering- en foerageergebied. Voor al deze soorten geldt een behoudsdoelstelling van de omvang. Het open water van de Waddenzee biedt een geschikt als foerageergebied voor grote aantallen visetende soorten zoals de aalscholver, fuut en de grote stern. Ook voor allerlei planten- en insectenetende eenden soorten zoals de smient, slobend en de pijlstaart heeft de Waddenzee een belangrijke rust- en foerageerfunctie. De Waddenzee is van groot belang voor de instandhouding van vele steltlopersoorten. Soorten zoals de drieteenstrandloper, goudplevier, kanoet en rosse grutto, komen hier in grote aantallen om te rusten en op te vetten tijdens de trek. Van groot belang is de rust tijdens hoog water en het voedselaanbod tijdens eb. Het dijktaalud in het projectgebied is conform het beheerplan niet bekend als hoogwatervluchtplaats van wadvogels (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016c).

4.3 BEOORDELING INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN “DE NOORDZEEKUSTZONE”

In het zuidwesten grenst het projectgebied aan het Natura 2000-gebied “de Noordzeekustzone”. Hier is het habitattypen H1110B “Permanent overstroomde zandbanken Noordzeekustzone” aanwezig (afbeelding 9). Er geldt een behoudsdoelstelling voor de omvang en een verbeteringsdoelstelling voor de kwaliteit van dit habitattypen. De effectenindicator is gebruikt met de invoer van het Natura 2000-gebied “Noordzeekust” en de activiteit “Kust en dijkverbetering”. Deze activiteit sluit het best aan bij de geplande werkzaamheden in het projectgebied. De werkzaamheden beperken zich tot verbetering van het huidige dijktaalud. Er is geen sprake van oppervlakte verlies van het Natura 2000-gebied. De werkzaamheden kunnen effect hebben op de kwaliteit van het habitattypen “Permanent overstroomde zandbanken Noordzeekustzone”.

De bruinvis is het talrijkste zeezoogdier van de Noordzee. De Nederlandse populatie is sterk toegenomen en komt nu jaarrond voor in de Noordzee. De laatste paar jaren komt de bruinvis ook met steeds meer regelmaat voor in de Waddenzee. De kwaliteit van het leefgebied wordt bepaald door het voedselaanbod en mate van verstoring van menselijke oorzaak (geluid en vangsten). De bruinvis verblijft enkel in het water en zal niet op de dijk waar te nemen zijn. Directe effecten zullen derhalve niet plaats vinden. Verstoring door inzet van groot materieel in en vanaf het water kan de bruinvis echter wel tijdelijk verstoren.

De groenknolorchis komt voor in Natura 2000 Duinen Den Helder-Callantssoog. Deze soort groeit voornamelijk op deels zonnige en beschaduwde plaatsen op voedselarme gronden onder invloed van baserijk grondwater. Het projectgebied biedt geen geschikt habitat door de invloeden van het zoute water en het gebrek aan schaduw. Tevens bestaat het deel van de dijk dat zal worden aangetast door de werkzaamheden uit asfalt. Hierdoor zijn er in het projectgebied geen potentiële standplaatsen. Derhalve zullen de instandhoudingsdoelstellingen van de groenknolorchis niet in het geding komen door de werkzaamheden.

De grijze zeehond is algemeen bekend voor te komen in de Waddenzee. Met name de aanwezigheid van ligplaatsen zoals zandbanken zijn van groot belang voor het voorkomen van de grijze zeehond. De grootste concentraties bevinden zich op de Richel, Razende Bol en de Engelse Hoek. Hier wordt uitgerust, verhaard en worden de jongen geworpen. Pups van de grijze zeehond blijven circa twee weken op het land alvorens ze leren om te zwemmen. De werpperiode ligt in Nederland tussen december en februari. Het dijktaalud in het projectgebied bied potentiële rustplekken voor de grijze zeehond. Hoewel grote groepen grijze zeehonden worden waargenomen op de nabij gelegen zandplaat Razende Bol, kunnen individuen van de grijze zeehond incidenteel op het dijktaalud worden waargenomen. Tevens kunnen individuen dichtbij de kust foeragerend worden waargenomen. De inzet van groot materieel kan verstorende effecten hebben op foeragerende en op de dijk rustende individuen van de grijze zeehond. De gewone zeehond leeft grotendeels in water. In tegenstelling tot de grijze zeehond kunnen de jongen van de gewone zeehond direct zwemmen. Jongen worden vooral geworpen in het oostelijk deel van de Waddenzee. In de winterperiode verblijft de gewone zeehond voornamelijk aan de kustzone van de Waddenzee. De gewone zeehond kan rustend op het dijktaalud in het projectgebied worden waargenomen. De werkzaamheden in het projectgebied kunnen rustende individuen van de gewone en de grijze zeehond verstoren. Data uit de NDFF en waarnemingen.nl toont dat in de laatste 10 jaar geen huilers van de gewone zeehond of de grijze zeehond rustend op de dijk naast de Waddenzee is waargenomen. Er is alleen in 2020 een gewond juveniel van de gewone zeehond aangetroffen op de dijk. Bij de waarnemingen wordt vaak echter niet vermeld of de waarneming om een adult of juveniel individu van de gewone zeehond of de grijze zeehond betreft. Er kan daardoor niet met zekerheid worden gezegd dat de dijk niet door huilers van de gewone zeehond of de grijze zeehond wordt gebruikt als rustplaats. Gezien de hoge recreatiedruk is de locatie echter niet optimaal voor de geboorte van een pup. Eventuele verstoring van de rustplaatsen tijdens de werkzaamheden is

tijdelijk en na de werkzaamheden zijn de rustplaatsen weer beschikbaar. De instandhoudingdoelstellingen komen door de werkzaamheden niet in het geding.

De fint, rivierprik en de zeeprik zijn bekend voor te komen in de Waddenzee en zijn anadrome soorten. Dit zijn soorten waarvan de volwassen exemplaren vanuit de zee de rivieren optrekken om zich daar voort te planten. De Waddenzee is van groot belang voor de instandhouding van de populatie van deze vissoorten (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016). Landelijk zijn knelpunten voor deze trekvisen bekend. Met name de migratie van en naar paaigebieden wordt bemoeilijkt door het sluiten van sluizen of plaatsen van dammen. Deze knelpunten hebben echter geen betrekking op het Natura 2000-gebied “de Waddenzee” omdat dit door de rivierprik, zeeprik en de fint wordt gebruikt als trekgebied en leefgebied. Hiervoor zijn de ecologische vereisten in het gebied op orde. De werkzaamheden hebben geen effect op de instandhoudingsdoelen van deze soorten.

Broedvogels

Voor het Natura 2000-gebied “Noordzeekustzone” zijn drie soorten aangemerkt als broedvogel: de bontbekplevier, dwergstern en de strandplevier. Het kale dijktaalud biedt suboptimaal broedbiotoop voor grondbroeders zoals de bontbekplevier, dwergstern en de strandplevier. Echter is er op het dijktaalud een hoge recreatiedruk van wandelaars, honden en fietsers waardoor er geen reële kans is op broedgevallen van vogels. Derhalve zullen de instandhoudingdoelstellingen van deze soorten niet aangetast worden door de werkzaamheden.

Niet-Broedvogels

Voor het Natura 2000-gebied zijn achttien vogelsoorten aangewezen als niet-broedvogels. Voor de aalscholver, bonte strandloper, drieteenstrandloper, dwergmeeuw, eider, parelduiker, roodkeelduiker, rosse grutto, topper, zilverplevier en de zwarte zee-eend dient de Noordzeekustzone een belangrijke bijdrage aan de landelijke staat van instandhouding. De parelduiker en de roodkeelduiker overwinteren in de Noordzeekustzone. Op basis van jaarlijkse zeetrekellingen lijkt het aantal overwinterende individuen van de roodkeelduiker en de parelduiker toe te nemen. Er zijn voor deze soorten dan ook geen knelpunten. Voor de aalscholver biedt de Noordzeekustzone een belangrijk foerageergebied en hoogwatervluchtplaats. Op het dijktaalud rondom Den Helder zijn geen hoogwatervluchtplaatsen van vogels bekend voor te komen.

De topper en de zwarte zee-eend overwinteren in de Noordzeekustzone. Voor beiden soorten geldt een negatieve trend in aantallen. Beiden soorten foerageren op schelpdieren op overstroemde zandbanken. De eider is jaarrond aanwezig met een piek in aantallen tijdens de overwintering. De hoeveelheid individuen eidereenden in de Noordzee is afhankelijk van het voedselaanbod in de Waddenzee. Wanneer het voedselaanbod in de Waddenzee slecht is trekken de eidereenden naar de Noordzeekustzone. De Noordzeekustzone kent een sterk afnemende trend. De verstoring van deze drie soorten wordt voornamelijk veroorzaakt door recreatie, beroepsvaart en vliegverkeer boven de foerageer- en rustgebieden op zee (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016b). Er is tijdens de habitatscan een individu van de zwarte zee-eend op zee waargenomen. De werkzaamheden aan de dijk zullen geen verstoring effect hebben op deze soorten.

De bergeend komt voornamelijk in zoute wateren in estuaria en het waddengebied voor. Het voorkomen in zoet water wordt grotendeels beperkt tot grotere ‘wetlands’. De trends van de bergeend laat sinds de eind jaren zestig een geleidelijke toename zien verspreid over Nederland. In de Zoute Delta laat de trend een significante toename zien sinds 1990. Het projectgebied biedt geschikt habitat voor passerende en foeragerende individuen. Echter door de hoge recreatiedruk worden er enkel incidenteel individuen van de bergeend op de dijk verwacht. De werkzaamheden aan de dijk zullen geen verstoring effect hebben op de bergeend.

De bonte strandloper, drieteenstrandloper, kanoetstrandloper, scholekster, steenloper en de zilverplevier komen voor op het dijktaalud van de Helderse Zeewering en gebruiken dit in geringe mate als foerageergebied. Op de dijk wordt de kluut, rosse grutto en de wulp die voornamelijk foerageert in de gebieden rond de dijk, eveneens waargenomen. In de “Noordzeekustzone” zijn grote rustplaatsen van steltlopers bekend voor te komen (hoogwatervluchtplaatsen), maar er bevinden zich geen binnen het projectgebied (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016b). In het Natura 2000-gebied zijn geen knelpunten voor deze soorten. De werkzaamheden aan het dijktaalud zullen geen effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen.

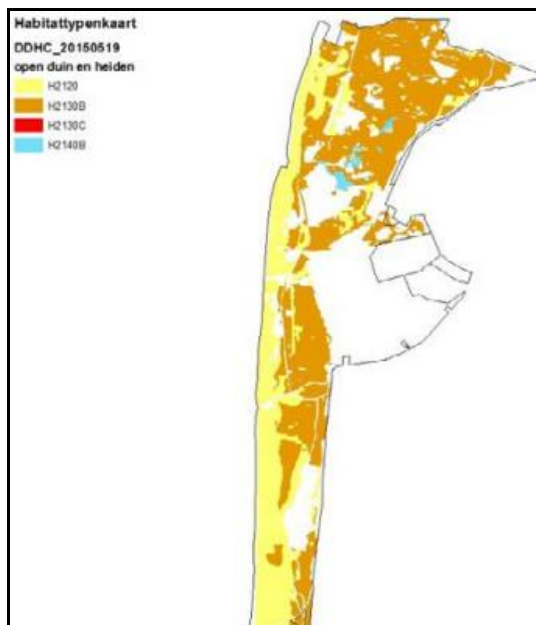
De dwergmeeuw is in Nederland een doortrekker die voornamelijk in april - mei en oktober – november voorkomt. De Noordzeekustzone vormt een van de belangrijkste foerageergebieden voor deze soort in Nederland. Uit de gegevens van zeetrekellingen (trektellen.nl en beheerplan Noordzeekustzone) blijken de aantallen in het voorjaar

stabiel tot positief in het voorjaar maar negatief in het najaar. De Noordzeekustzone vormt voldoende foerageergebied en voedsel voor de dwergmeeuw. Er zijn geen knelpunten in het projectgebied voor deze soort. De werkzaamheden hebben geen effect op de instandhoudingsdoelstellingen voor deze soort.

4.4 **BEOORDELING INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN “DUINEN DEN HELDER - CALLANTSOOG”**

Het zuidwesten van het projectgebied grenst aan het Natura 2000-gebied “Duinen Den Helder – Callantssoog”. In het noordelijk deel van dit Natura 2000-gebied zijn drie habitattypen bekend, het betreft H2120 “Witte duinen”, H2130B “Grijze duinen” en H2140B “Duinen met kraaihei” (afbeelding 10). Het habitattypen “Witte duinen” en “Grijze duinen” komen er het meest voor (Provincie Noord-Holland, 2007). De oppervlakte van deze gebieden worden door de werkzaamheden niet aangetast. Negatieve effecten op de kwaliteit van de habitattypen ten gevolge van de werkzaamheden zijn niet uit te sluiten. Alle drie de aanwezige habitattypen zijn gevoelig voor vergrassing en verstruweling ten gevolge van een hoge stikstofdepositie. Mogelijk gaan de werkzaamheden in het projectgebied gepaard met een toename van de stikstofdepositie door inzet van materieel.

Het Natura 2000-gebied “Duinen Den Helder – Callantssoog” is niet aangewezen voor Habitatrictlijnsoorten of als Vogelrichtlijngebied.

Afbeelding 10: Habitattypen in Natura 2000-gebied “Duinen Den Helder – Callantssoog”

4.5 **EFFECTEN STIKSTOFEMISSION**

Afhankelijk van de wijze van uitvoering kan het noodzakelijk zijn om een berekening met de “AERIUS Calculator” uit te voeren. Dit is afhankelijk van het potentiële gebruik van materieel met stikstofuitstoot. Op het moment van schrijven is nog onduidelijk welke werkzaamheden worden uitgevoerd, op welke wijze de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd en of hierbij gebruik gemaakt wordt van materieel met een verbrandingsmotor.

4.6 **NNN**

Het zuidwesten van het projectgebied is onderdeel van het NNN. Hier bevinden zich delen van twee gebieden genaamd “Huisduinerpolder” en “Grafelijkheidsduinen & Donkere duinen” (afbeelding 11).

Afbeelding 11: Projectgebied ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland (Atlas Leefomgeving)

De “Huisduinerpolder ten westen van Den Helder” heeft een oppervlakte van circa 40 hectare. De samenhang in het gebied bestaat uit aaneengesloten grasland. De kernkwaliteit van het gebied “Huisduinerpolder” wordt omschreven als: waterrijk polderlandschap met extensieve graslanden en brakke invloeden. De aandacht gaat uit naar vijf habitattypen: N10.2 Vochtig hooiland, N04.03 Brak water, N04.02 Zoete plas, N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland. Daarnaast betreft het gebied een hoogwatervluchtplaats voor wadvogels, habitat voor weidevogels en leefgebied voor de rugstreeppad. In tabel 3 zijn de natuurwaarden en vereiste condities weergegeven.

Tabel 3: Natuurwaarden en vereiste condities voor NNN-gebied Huisduinerpolder

	Vereiste abiotische condities										Vereiste ruimtelijke condities					
	Veenbodem	Relatief voedselarme Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water	(Micro) reliëf	Windwerking	Stabiel hoog (grond)waterpe	Pell- en/of overstromings	Basenrijke en/of brakke	Goede (grond-) en	Bestaand water- en / of	Cultuurhistorisch element	Openheid	Bestutheid	Rust (beperkte menselijke	Stilte	Donkerte
Waterrijk polderlandschap met extensieve graslanden en brakke invloeden																
N10.02 Vochtig hooiland	-	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	X	-	X	X
N04.03 Brak water	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	-	-	-	-	X	-
N04.02 Zoete plas	-	-	-	X	-	-	X	-	X	X	-	-	-	-	X	-
N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland	-	X	-	X	-	-	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X
N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland	-	X	-	X	-	-	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X
Weidevogels	-	X	-	-	-	-	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X
Hoogwatervluchtplaatsen	-	X	-	-	-	-	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X
Rugstreeppad	-	X	-	X	-	-	X	-	X	X	-	X	-	X	-	X

Het gebied “Grafelijkheidsduinen & Donkere duinen” is onderdeel van de Nederlandse Vastlandskust en beslaat circa 250 hectare duinoppervlak. De samenhang bestaat uit aaneengesloten duingebied van vooral open duin en duinbos. De kernkwaliteit wordt omschreven als: Dynamisch jong duinlandschap en beboste binnenduinen. De aandacht gaat uit naar negen habitattypen binnen het Dynamisch jong duinlandschap: N01.01 Zee en wad, N04.02 Zoete plas, N04.01 Kranswierwater, N08.01 Strand en embryonaal duin, N08.02 Open duin, N08.03 Vochtige duinvallei, N08.04 Duinheide, N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland en N15.01 Duinbos. Daarnaast betreft het gebied een hoogwatervluchtplaats voor wadvogels, habitat voor vogels van heide en open zand, ongewervelden van droge milieus en leefgebied voor de rugstreeppad en zandhagedis. In de beboste binnenduinen wordt er maar aan één habitatype aandacht besteed en dat is N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Daarnaast betreft het gebied habitat voor bos- en/of struweelvogels en leefgebied voor de Boommarter. In tabel 4 is een overzicht van de actuele en potentiële natuurwaarden en bijbehorende condities weergegeven.

Tabel 4: Natuurwaarden en vereiste condities voor NNN-gebied Grafelijkheidsduinen & Donkere duinen

	Vereiste abiotische condities										Vereiste ruimtelijke condities						
	Veenbodem	Relatief voedselarme onbemeste bodem	Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water	(Micro) reliëf	Windwerking	Stabiel hoog (grond)waterpeil	Pell- en/of overstromings-dynamiek	Basenrijke en/of brakke kweel	Goede (grond- en oppervlakte)water-kwaliteit	Bestaan water- en / of verkavelingspatroon	Cultuurhistorisch element	Openheid	Beslotenheid	Rust (bepaalde menselijke aanwezigheid)	Stille	Donkere
Dynamisch jong duinlandschap																	
N01.01 Zee en wad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-	X	X	X	X
N04.02 Zoete Plas	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	-	-	-	-	X	X	X
N04.01 Kranswierwater	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-
N08.01 Strand en embryonaal duin	-	X	-	-	X	X	-	X	-	X	-	X	-	X	X	X	X
N08.02 Open duin	-	X	-	X	X	X	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	X
N08.03 Vochtige duinvallei	-	X	-	X	X	-	X	-	X	X	-	-	X	-	X	X	X
N08.04 Duinheide	-	X	X	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	X
N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland	-	X	-	-	X	-	X	-	X	X	-	-	-	X	X	X	X
N15.01 Duinbos	-	X	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	X
Hoogwatervluchtplaats	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-	X	X	X	X
Vogels van heide en open zand	-	X	-	-	X	-	-	-	-	-	X	-	X	-	X	X	X
Ongewervelden van droge milieus	-	X	-	X	X	-	-	-	-	-	X	-	X	-	-	-	-
Ruqstreepad	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-	-	-
Zandhagedis	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-	-	-
Beboste binnenduinen																	
N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	-	X	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X	X
Bos- en/of struweelvogels	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	X	X
Boommarter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	X	X
Aardkundige waarden	-	-	X	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

De werkzaamheden nabij de NNN gebieden betreffen het verbeteren van de buitenzijde van het dijktaalud. Tijdens de werkzaamheden wordt het oppervlakte van het NNN gebied niet aangetast. Er zullen geen directe negatieve effecten plaats vinden op de wezenlijke kenmerken en waarden van de gebieden ten gevolge van de werkzaamheden.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

Er zijn mogelijk functies voor beschermde soorten in het projectgebied aanwezig. De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot aantasting van beschermde functies en daarmee tot overtreding van de natuurwetgeving.

Het terrein nabij "Lands End" betreft een open gebied met zand en grasvegetatie. Op dit terrein zijn geschikte standplaatsen voor het glad biggenkruid aanwezig. Tijdens de geplande werkzaamheden kunnen mogelijk exemplaren en standplaatsen van het glad biggenkruid verloren gaan op deze locatie.

In het projectgebied kunnen mogelijk algemene zoogdieren voorkomen. In het projectgebied kunnen tevens Rode lijstsoorten voorkomen. Dit zijn onder andere het melkkruid, zeealsem en de zeeweegbree. In bijlage 4 is de lijst te zien van Rode lijstsoorten waarvoor het projectgebied geschikt habitat biedt. Andere beschermde soorten worden door het ontbreken van habitat niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

Het projectgebied grenst gedeeltelijk aan drie Natura 2000-gebieden: "De Waddenzee", "De Noordzeekustzone" en "Duinen Den Helder – Callantsoog". Het zuidwesten van het projectgebied is onderdeel van twee NNN gebieden: "Huisduinerpolder" en "Grafelijkheidsduinen & Donkere duinen". Het projectgebied is geen onderdeel van het BPL.

Er worden geen directe en indirecte negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden verwacht. Hiertoe is er geen vergunning inzake gebiedsbescherming noodzakelijk. Afhankelijk van de wijze van uitvoering kan het echter noodzakelijk zijn om een berekening met de "AERIUS Calculator" uit te voeren. Dit is afhankelijk van het potentiële gebruik van materieel met stikstofuitstoot. Op het moment van schrijven is nog onduidelijk welke werkzaamheden worden uitgevoerd, op welke wijze de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd en of hierbij gebruik gemaakt wordt van materieel met een verbrandingsmotor. Indien de geplande ontwikkeling kan leiden tot een (tijdelijke) toename in stikstofemissie, is er een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de "AERIUS Calculator" benodigd om uitsluitel te geven of de werkzaamheden een effect hebben op Natura 2000-gebieden. Op het NNN en BPL zullen tevens geen directe en indirecte effecten plaatsvinden. Derhalve is hier eveneens geen vergunning voor benodigd.

Er vinden geen kapwerkzaamheden plaats omdat er in het projectgebied geen houtopstanden aanwezig zijn en dus zijn kapwerkzaamheden niet benodigd. De bepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (art. 11.111 Bal) met betrekking tot het vellen van houtopstanden zijn daarmee niet van toepassing.

5.2 AANBEVELINGEN

De betreffende ingreep betreft in het kader van de Omgevingswet naar verwachting een flora- en fauna-activiteit. Teneinde vast te stellen wat de effecten van de activiteit in de fysieke leefomgeving op beschermde soorten zijn, wordt vervolgonderzoek aanbevolen. Er dient onderzoek uitgevoerd te worden naar standplaatsen van het glad biggenkruid.

Tijdens grondverzet kunnen er mogelijk individuen van de algemene zoogdieren worden gedood. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een melding te worden gedaan bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, omdat er gebruik wordt gemaakt van de provinciale vrijstelling. Er dienen maatregelen te worden getroffen om het doden van algemene zoogdieren te voorkomen. De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd, waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kan vluchten.

Daarnaast is de zorgplicht van toepassing. Deze is altijd van toepassing voor alle in het wild levende soorten, ook wanneer er gebruik wordt gemaakt van een gedragscode, vergunning of vrijstelling. Derhalve is het aan te bevelen om voor ten minste de aanwezige beschermde soorten en Rode lijstsoorten mitigerende maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol om negatieve gevolgen voor de leefomgeving te voorkomen en te beperken.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoekperiode
Glad biggenkruid	Standplaatsen	Juni - september

6 LITERATUUR

- BIJ12 (2023). *Kennisdocument buizerd* (versie 1.0). juli 2017.
- BIJ12 (2024). *Kennisdocument gewone dwergvleermuis* (versie 2.0). april 2024.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument gewone grootoorvleermuis* (versie 2.0). maart 2025.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument gierzwaluw* (versie 2.0). juli 2023.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument huismus* (versie 2.1). februari 2023.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument kerkuil* (versie 1.0). juli 2017.
- BIJ12 (2024). *Kennisdocument kleine marterachtigen* (versie 1.1). juli 2024.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument rosse vleermuis* (versie 1.0). juli 2017.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument rugstreppad* (versie 1.0). juli 2017.
- BIJ12 (2024). *Kennisdocument ruige dwergvleermuis* (versie 2.0). september 2024.
- BIJ12 (2023). *Kennisdocument watervleermuis* (versie 1.0). juli 2017.
- BIJ12 (2017) *Kennisdocument zandhagedis*, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, (2011) *Vleermuizen*, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.
- Dietz, C., Von Helversen, O., Nill, D., & Lina, P. H. (2011). *Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken, bedreigingen*.
- Gemeente Den Helder (2023). *Gebiedsvisie Mariëndal & Donkere Duinen*. Definitief. 15 maart 2023.
- HHNK (Z.D.). *Maaien van dijken*. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, zonder datum. www.hhnk.nl/maaien-van-dijken
- Netwerk Groene Bureaus (2023) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. november 2023.
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2016). *Natura 2000-beheerplan Waddenzee*. Periode 2016 – 2022. Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat Noord-Nederland. Juli, 2016.
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2016b). *Natura 2000-beheerplan Noordzeekustzone*. Periode 2016 – 2022. Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat Noord-Nederland. Juli, 2016.
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2016c). *Kaartenbijlage Natura 2000-beheerplan Waddenzee*. Periode 2016 – 2022. Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat Noord-Nederland. Juli, 2016.
- Provincie Noord-Holland (2007). *Natura 2000 beheerplan Duinen Den Helder – Callantsoog 2018 – 2024*. Provincie Noord-Holland. Haarlem, oktober 2017.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2025). *Vleermuisprotocol 2021 (geactualiseerd voor de meervleermuis)*. 1 maart 2025.
- Internet
Nationale Databank Flora en Fauna
Kaarten.hhnk.nl
www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

www.gbif.org
www.piscaria.nl
www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/
www.ravon.nl
www.resource-online.nl
www.stowa.nl (limnodata neerlandica)
www.sovon.nl
www.synbiosys.terra.nl/natura2000
www.telmee.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Beoordelingsregels Omgevingswet

Beoordelingsregels Natura 2000-activiteit

1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een Natura 2000-activiteit, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als door middel van een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
2. In afwijking van het eerste lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, de omgevingsvergunning worden verleend, als is voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. er geen alternatieve oplossingen zijn;
 - b. het project nodig is om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard;
 - c. er nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
3. Als het project significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritair soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het tweede lid, onder b, de voorwaarde dat het project nodig is vanwege:
 - a. argumenten die verband houden met de gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - b. andere dwingende redenen van groot openbaar belang, als de procedure van de aanvraag van een opvatting vanuit de Europese Commissie over dwingende redenen van groot openbaar belang bij Natura 2000-gebieden is toegepast.

Gemeentelijke programmatische aanpak stikstof

1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een Natura 2000-activiteit waarop een gemeentelijke programmatische aanpak stikstof van toepassing is, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als de Natura 2000-activiteit voldoet aan de in het programma opgenomen bepalingen.
2. Het eerste lid geldt niet voor een projectbesluit waarin is bepaald dat:
 - a. het projectbesluit geldt als een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit;
 - b. het eerste lid niet van toepassing is op dat projectbesluit.

Beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten Vogelrichtlijn

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang en activiteiten voor de betreffende soort of soortgroep;
 - In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - Voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bomen, visserij of wateren;
 - Ter bescherming van flora en fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt;
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
3. De activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

Beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten Habitatrictlijn

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang en activiteiten voor de betreffende soort of soortgroep;
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
3. De activiteit doet geen afbreuk aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: andere soorten

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang en activiteiten voor de betreffende soort of soortgroep;
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten;
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
 - voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - in het algemeen belang;
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bijlage 2: Foto-impressie

Bijlage 3: Tabel mogelijk aanwezige beschermde soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in de omgeving van het projectgebied

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	Bastaardkikker ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Amfibieën	Bruine kikker ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Amfibieën	Gewone pad ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Amfibieën	Kleine watersalamander ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Amfibieën	Meerkikker ¹	Bal bijlage IX A	< 1km*
Amfibieën	Rugstreepad	HR IV & Bern II	< 1km*
Ongewervelden	Duinparelmoervlinder	Bal bijlage IX A	< 5km
Ongewervelden	Grote parelmoervlinder	Bal bijlage IX A	< 5km
Ongewervelden	Grote vos		< 5km
Ongewervelden	Kommavlinder	Bal bijlage IX A	< 5km
Reptielen	Zandhagedis	HR IV & Bern II	< 5km
Vaatplanten	Glad biggenkruid	Bal bijlage IX B	< 5km
Vaatplanten	Groenkolorchis		< 5km
Vissen	Noordzeehouting		< 5km
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	HR IV	< 1km*
Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	Laatvlieger	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	Meervleermuis		< 5km
Vleermuizen	Rosse vleermuis		< 5km
Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis		< 5km
Vleermuizen	Watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	Boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	Boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	Boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	Buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	Ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	Gierzwaluw		< 5km
Vogels	Huismus	Cat. 2	< 1km*
Vogels	Huiszwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	Koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	Pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	Ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	Sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	Spreeuw	Cat. 5	< 4km*
Vogels	Torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	Zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Zoogdieren	Boommarter	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Bosmuis ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Bruinvis		< 5km
Zoogdieren	Bultrug		< 5km
Zoogdieren	Bunzing	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Damhert	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Dwergspitsmuis ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Eekhoorn	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Egel ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Gewone zeehond		< 5km
Zoogdieren	Grijze zeehond		< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Zoogdieren	Haas ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Hermelijn	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Huisspitsmuis ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Konijn ¹	Bal bijlage IX A	< 1km*
Zoogdieren	Steenmarter		< 5km
Zoogdieren	Veldmuis ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Vos ¹	Bal bijlage IX A	< 5km
Zoogdieren	Walrus		< 5km
Zoogdieren	Wezel		< 5km
Zoogdieren	Woelrat ¹	Bal bijlage IX A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O.Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling

Bijlage 4: Tabel mogelijk aanwezige Rode lijstsoorten

Tabel 1: Overzicht Rode lijstsoorten in de omgeving van het projectgebied

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode Lijst-status	Verwachte aanwezigheid?
Dagvlinders	Bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i>	Gevoelig	Nee
Dagvlinders	Heivlinder	<i>Hipparchia semele</i>	Kwetsbaar	Nee
Dagvlinders	Kleine parelmoervlinder	<i>Issoria lathonia</i>	Kwetsbaar	Nee
Dagvlinders	Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>	Bedreigd	Nee
Dagvlinders	Rouwmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>	Verdwenen uit Nederland	Nee
Geleedpotigen, Geleedpotigen - Insecten, Insecten - Dagvlinders	Duinparelmoervlinder	<i>Fabriciana niobe</i>	Bedreigd	Nee
Insecten (overig)	<i>Grammotaulius nigropunctatus</i>	<i>Grammotaulius nigropunctatus</i>	Ernstig Bedreigd	Nee
Insecten (overig)	<i>Leptocerus tineiformis</i>	<i>Leptocerus tineiformis</i>	Kwetsbaar	Nee
Insecten (overig)	<i>Limnephilus marmoratus</i>	<i>Limnephilus marmoratus</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Boomcementkorst	<i>Diplotomma pharcidium</i>	Bedreigd	Nee
Korstmossen	Duinhaarschubje	<i>Agonimia vouauxii</i>	Gevoelig	Nee
Korstmossen	Gemarmerd vingermos	<i>Physcia aipolia</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Gewone zeeceitroenkorst	<i>Flavoplaca maritima</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Gewoon kraakloof	<i>Cetraria aculeata</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Gewoon schorsmos	<i>Hypogymnia physodes</i>	Gevoelig	Nee
Korstmossen	Groot leermos	<i>Peltigera canina</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Groot takmos	<i>Ramalina fraxinea</i>	Bedreigd	Nee
Korstmossen	Sierlijk rendiermos	<i>Cladonia ciliata</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Varkenspootje	<i>Cladonia uncialis</i>	Kwetsbaar	Nee
Korstmossen	Waaiertakmos	<i>Ramalina lacera</i>	Bedreigd	Nee
Korstmossen	Zwart leermos	<i>Peltigera neckeri</i>	Kwetsbaar	Nee
Mossen	Duizendpootmos	<i>Habrodon perpusillus</i>	Gevoelig	Nee
Mossen	Glanzend veenmos	<i>Sphagnum subnitens</i>	Kwetsbaar	Nee
Schimmels	Bruine ringboleet	<i>Suillus luteus</i>	Gevoelig	Nee
Schimmels	Duinstinkzwam	<i>Phallus hadriani</i>	Kwetsbaar	Nee
Schimmels	Geraniumrussula	<i>Russula pelargonica</i>	Kwetsbaar	Nee
Schimmels	Heideknotszwam	<i>Clavaria argillacea</i>	Kwetsbaar	Nee
Schimmels	Kegelmorielje	<i>Morchella elata</i>	Bedreigd	Nee
Schimmels	Kleine aardster	<i>Gastrum minimum</i>	Kwetsbaar	Nee
Schimmels	Netsporig mosschijfje	<i>Lamprospora miniata</i>	Gevoelig	Nee
Schimmels	Rosse populierboleet	<i>Leccinum aurantiacum</i>	Kwetsbaar	Nee
Schimmels	Roze grondschiifje	<i>Roseodiscus formosus</i>	Gevoelig	Nee
Schimmels	Sneeuwzwammetje	<i>Hygrocybe virginea</i>	Gevoelig	Nee
Schimmels	Veenmosvuurzwammetje	<i>Hygrocybe coccineocrenata</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Draadfonteinkruid	<i>Stuckenia filiformis</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Driedistel	<i>Carlina vulgaris</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Duinaveruit	<i>Artemisia campestris subsp. maritima</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Dwergbloem	<i>Centunculus minimus</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Dwergglas	<i>Radiola linoides</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Engels gras	<i>Armeria maritima</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Geelhartje	<i>Linum catharticum</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Gelobde melde	<i>Atriplex laciniata</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Gestreepte klaver	<i>Trifolium striatum</i>	Kwetsbaar	Nee

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode Lijst-status	Verwachte aanwezigheid?
Vaatplanten	Gewone vleugeltjesbloem	<i>Polygala vulgaris</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Gewone zoutmelde	<i>Atriplex portulacoides</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Gladder ereprijs	<i>Veronica polita</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Heidekartelblad	<i>Pedicularis sylvatica</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Hondsviooltje	<i>Viola canina</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Kattendoorn	<i>Ononis spinosa subsp. spinosa</i>	Gevoelig	Ja
Vaatplanten	Klein schorrenkruid	<i>Suaeda maritima</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Kleine bevernel	<i>Pimpinella saxifraga</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Knolsteenbreek	<i>Saxifraga granulata</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Knopbies	<i>Schoenus nigricans</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Korenbloem	<i>Centaurea cyanus</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Kortarige zeekraal	<i>Salicornia europaea subsp. europaea</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Lathyruswikke	<i>Vicia lathyroides</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Melkkruid	<i>Glax maritima</i>	Kwetsbaar	Ja
Vaatplanten	Moeraskartelblad	<i>Pedicularis palustris</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Oosterse morgenster	<i>Tragopogon pratensis subsp. orientalis</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Oot	<i>Avena fatua</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Rond wintergroen	<i>Pyrola rotundifolia</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Ruige anjer	<i>Dianthus armeria</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acris</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Selderij	<i>Apium graveolens</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Sikkelklaver	<i>Medicago falcata</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Stekelbrem	<i>Genista anglica</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Stijve moerasweegbree	<i>Baldellia ranunculoides subsp. ranunculoides</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Stijve ogentroost	<i>Euphrasia stricta</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Verfbrem	<i>Genista tinctoria</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Wilde kievitbloem	<i>Fritillaria meleagris</i>	Bedreigd	Nee
Vaatplanten	Zacht vetkruid	<i>Sedum sexangulare</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Zeealsem	<i>Artemisia maritima</i>	Kwetsbaar	Ja
Vaatplanten	Zeelathyrus	<i>Lathyrus japonicus</i>	Gevoelig	Nee
Vaatplanten	Zeepostelein	<i>Honckenya peploides</i>	Kwetsbaar	Ja
Vaatplanten	Zeeweegbree	<i>Plantago maritima</i>	Kwetsbaar	Ja
Vaatplanten	Zilte waterranonkel	<i>Ranunculus baudotii</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Zomerkllokje	<i>Leucjum aestivum</i>	Kwetsbaar	Nee
Vaatplanten	Zwartmoeskervel	<i>Smyrnum olusatrum</i>	Gevoelig	Nee
Vissen	Geep	<i>Belone belone</i>	Bedreigd	Nee
Vissen	Gevlekte rog	<i>Raja montagui</i>	Ernstig Bedreigd	Nee
Vissen	Gewone slijmvis	<i>Lipophrys pholis</i>	Gevoelig	Nee
Vissen	Horsmakreel	<i>Trachurus trachurus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vissen	Kabeljauw	<i>Gadus morhua</i>	Gevoelig	Nee
Vissen	Kortsnuitzeepaardje	<i>Hippocampus hippocampus</i>	Gevoelig	Nee
Vissen	Noordzeehouting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>	Gevoelig	Nee
Vissen	Spiering	<i>Osmerus eperlanus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vissen	Stekelrog	<i>Raja clavata</i>	Bedreigd	Nee
Vissen	Wijting	<i>Merlangius merlangus</i>	Gevoelig	Nee

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode Lijst-status	Verwachte aanwezigheid?
Vleermuizen	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Kwetsbaar	Ja
Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>	Gevoelig	Nee
Vliegen en muggen	Gewone korsetzweefvlieg	<i>Neoascia podagrica</i>	Gevoelig	Nee
Vliegen en muggen	Gewoon gliimlijfje	<i>Lejogaster metallina</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Drieteenmeeuw	<i>Rissa tridactyla</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Dwergmeeuw	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Ernstig Bedreigd	Nee
Vogels	Dwergstern	<i>Sternula albifrons</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Engelse kwikstaart	<i>Motacilla flavissima</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Goudplevier	<i>Pluvialis apricaria</i>	Verdwenen uit Nederland	Nee
Vogels	Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Grote mantelmeeuw	<i>Larus marinus</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Grutto	<i>Limosa limosa</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Gevoelig	Ja
Vogels	Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Kemphaan	<i>Calidris pugnax</i>	Ernstig Bedreigd	Nee
Vogels	Klapekster	<i>Lanius excubitor</i>	Verdwenen uit Nederland	Nee
Vogels	Kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Kneu	<i>Linaria cannabina</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Middelste zaagbek	<i>Mergus serrator</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Raaf	<i>Corvus corax</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Ransuil	<i>Asio otus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Ringmus	<i>Passer montanus</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Roodkopklauwier	<i>Lanius senator</i>	Verdwenen uit Nederland	Nee
Vogels	Roodmus	<i>Erythrura erythrura</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Smient	<i>Anas penelope</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Gevoelig	Nee

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode Lijst-status	Verwachte aanwezigheid?
Vogels	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Torenavalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Tureluur	<i>Tringa totanus</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Velduil	<i>Asio flammeus</i>	Ernstig Bedreigd	Nee
Vogels	Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Wilde zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Wintertaling	<i>Anas crecca</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Wulp	<i>Numenius arquata</i>	Kwetsbaar	Nee
Vogels	Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	Bedreigd	Nee
Vogels	Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Gevoelig	Nee
Vogels	Zwarte stern	<i>Chlidonias niger</i>	Bedreigd	Nee
Weekdieren	Lichte aardslak	<i>Limacus flavus</i>	Kwetsbaar	Nee
Weekdieren	Wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>	Kwetsbaar	Nee
Wespen, bijen en mieren	Blauwe metselbij	<i>Osmia caerulescens</i>	Kwetsbaar	Nee
Wespen, bijen en mieren	Grote koekoekshommel	<i>Bombus vestalis</i>	Kwetsbaar	Nee
Wespen, bijen en mieren	Kustbehangersbij	<i>Megachile maritima</i>	Bedreigd	Nee
Wespen, bijen en mieren	Weidebij	<i>Andrena gravida</i>	Kwetsbaar	Nee
Wespen, bijen en mieren	Zilveren fluitje	<i>Megachile leachella</i>	Gevoelig	Nee
Wespen, bijen en mieren	Zilveren zandbij	<i>Andrena argentata</i>	Bedreigd	Nee
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Kwetsbaar	Nee
Zoogdieren	Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gevoelig	Nee
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Kwetsbaar	Nee
Zoogdieren	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gevoelig	Nee
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Gevoelig	Nee

* Datum van raadpleging NDFF: 16-06-2025

Bijlage 5: Kaart resultaten habitatscan

